

09 Inclusive Education in Russia

Тэгш хамруулах боловсрол Орос улсад

1

Welcome to the inclusive education law course.

Тэгш хамруулах боловсролын хуул эрхзүйн сургалтанд тавтай морилно уу.

2

In this tutorial, we focus on the development of inclusive education in the Russian Federation.

Энэхүү хичээлээр бид ОХУ-ын тэгш хамруулах боловсролын хөгжлийн талаар авч үзнэ.

3

The tutorial covers the Education Act of 1992,

Энэ хичээлд 1992 оны Боловсролын тухай хууль,

4

the rights of students with disabilities in the Education Act,

Боловсролын тухай хуулин дахь хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчдын эрх,

5

challenges to the goal of inclusive education, and tasks to be performed in the Russian Federation.

тэгш хамруулах боловсролын зорилтод тулгарч буй бэрхшээлүүд, түүнчлэн ОХУ-д хэрэгжүүлэх ажлуудын талаар авч үзнэ.

6

Let us start with the Education Act of 1992.

Ингээд 1992 оны Боловсролын хуулиас эхлэе.

7

The Education Act of 1992 contains guarantees for the right to education of citizens with developmental disabilities.

1992 оны энэ хууль нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн сурч боловсрох эрхийг хамгаалсан хууль юм.

8

The state creates conditions for their education, correction of developmental disabilities

Улсаас сурган хүмүүжүүлэх тусгай аргын тусламжтай боловсролын нөхцөлийг бүрдүүлж, хөгжлийн бэрхшээлийг засаж,

9

and social adaptation by means of special pedagogical methods.

нийгэмд дасан зохицоход сургадаг.

10

For students with developmental disabilities,

Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчдын хувьд

11

the agencies of educational administration set up
special educational institutions, classrooms or groups,

боловсролын удирдлагын агентлагууд, тусгай боловсролын
байгууллагууд, анги танхим болон бүлгүүд байгуулж,

12

and guarantee their treatment, education and instruction,
and enhance their social adaptation and integration in society.

тэдний эмчилгээ, боловсролыг баталгаажуулж, нийгэмд дасан зохицож
олны дунд орох чадварыг нь нэмэгдүүлдэг.

13

The norms for financing such institutions
are higher than the average ones.

Ийм байгууллагуудын санхүүжилтийн хэмжээ нь жирийн байгууллагын
дундаж санхүүжилтээс илүү өндөр байдаг.

14

In order to realize the right to education, the federal authorities,
the authorities of the subjects of the Russian Federation and the
local governments

Зөв боловсрол олгохын тулд холбооны эрх баригчид, ОХУ-ын захиргааны
байгууллагуудын удирдлагууд, орон нутгийн захиргаа

15

create the necessary conditions to deliver quality education
to persons with disabilities without discrimination,

хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн жирийн иргэдийн адиллаар чанартай
боловсрол эзэмших,

16

and for the correction of developmental
disabilities and social adaptation.

хөгжлийн бэрхшээлийг засаж, нийгэмд дасан зохицох нөхцөлийг
бурдүүлэх шаардлагатай байгаа юм.

17

They provide early correctional assistance on the basis
of special pedagogical approaches and languages,

Тэд тусгай сурган хүмүүжүүлэх арга барил, хэл, харилцаа холбооны
хэрэгсэл дээр тулгуурлан хөгжлийн бэрхшээлийг эрт засах тусламж
үзүүлж

18

methods and means of communication and conditions most conducive to education at a certain level and a certain direction,

эдгээр хүмүүсийн нийгмийн хөгжилд тодорхой түвшинд, тодорхой чиглэлд боловсрол олгоход хамгийн таатай нөхцлийг,

19

and the social developments of these persons, in particular by means of organization of inclusive education of persons with disabilities.

тэр дундаа хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүсийг тэгш хамруулан сургах асуудлыг зохион байгуулдаг.

20

Special conditions for education of children with disabilities

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдийн боловсрол эзэмших тусгай нөхцөлд

21

include financial support for regular schools providing education to children with disabilities.

хөгжлийн бэрхшээлтэй сургуульд дэмжлэг үзүүлдэг жирийн сургуулиудад санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх явдал мөн хамаарна.

22

The state supports the system of special schools and educational institutions

Төрөөс цэцэрлэг, мэргэжлийн байгууллагууд, дотуур байртай сургууль зэргийг

23

including kindergartens, professional institutions, boarding institutions, particularly as resource centres.

нөөц төвүүд гэж үзэн дэмжих байдаг.

24

Parents have the right to choose a regular or a special school for their child with disabilities.

Эцэг, эхчүүд хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдээ жирийн юмуу тусгай сургуульд сургах эсэхээ сонгох эрхтэй.

25

The state provides professional support for teachers including in-service training.

Төрөөс багш нарыг мэргэжил дээшлүүлэх сургалтанд хамруулж мэргэжлийн дэмжлэг үзүүлдэг.

26

What are the rights of students with disabilities

described in the Education Act of 1992?

1992 оны боловсролын тухай хуулинд хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчдын эрхийг хэрхэн тодорхойлсон бэ?

27

Students with disabilities have
a right to special support measures.

Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчид тусгай дэмжлэг авах эрхтэй.

28

The state provides conditions for training,
Төрөөс хүүхдүүдийн сэтгэл зүй болон бие махбодь, эрүүл мэндийн хөгжлийн онцлогийг харгалзан

29

taking into account the peculiarities of their
mental and physical development and health,

сургалтын нөхцөлийг бүрдүүлж өгнө.

30

including the provision of social,
educational and psychological assistance,

Тэр дундаа нийгэм, боловсрол, сэтгэл зүйн туслалцаа үзүүлж,

31

free psychological, medical
and pedagogical correction.

Үнэгүй сэтгэл зүй болон эмнэлзүйн тусламж үзүүлж, сурган хүмүүжүүлэх засал хийдэг.

32

Special conditions for education
of students with disabilities include:

Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчдын боловсролын тусгай нөхцөлд дараах зүйлс хамаарна:

33

provision of special education programs
and methods of training,

Сургалтын тусгай хөтөлбөр, сургалтын аргууд,

34

special textbooks, tutorials
and teaching materials,

тусгай ном сурах бичиг, хичээл, гарын авлагууд,

35

special technical means of training,

сургалтын тусгай техник хэрэгслүүд,

36

assistant services,
providing the necessary technical assistance,

тусламж үйлчилгээ, шаардлагатай техникийн тусламж үзүүлэх,

37

group and individual correctional lessons,

бүлгийн болон ганцаарчилсан зүгшрүүлэх хичээлүүд,

38

access to buildings,

сургалтын хөтөлбөрийг нэвтрүүлэх боломжгүй болгох буюу хүндрэлтэй
болгох

39

and other conditions, without which it is impossible or
difficult to master the educational program (Art. 79)

бусад нөхцөлийг залруулах боломж зэрэг юм (Art. 79)

40

The Psychological-Medical-Pedagogical Consultation (PMPK)
assists parents in choosing a school or kindergarten.

Сэтгэл зүй - эмнэлэг - сурган хүмүүжүүлэх зөвлөгөө өгөх төв (PMPK)
нь эцэг, эхчүүдэд сургууль болон цэцэрлэгийг сонгоход тусалдаг.

41

The aim of assessment of the child should be
for the purposes of determining the support

Хүүхдийн үнэлгээний зорилго нь ямар дэмжлэг хэрэгтэй байгааг
тодорхойлох,

42

and reasonable accommodations the child needs
to be able to go to school or kindergarten.

тухайн хүүхэд сургууль юмуу эсвэл цэцэрлэгт явах хэрэгтэй байгаа
эсэхийг олж мэдэхэд оршино.

43

Special conditions for education of students with disabilities

include:

sign language

Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчдын тусгай нөхцөлд дараах зүйлс
хамаарна:

дохионы хэл

44

access to Braille books and literature,

Брайл үсэг ашиглан ном зохиол унших,

45

and special libraries to be run
by the regional authorities.

бусийн захиргаанаас байгуулах тусгай номын сан орно.

46

What are the challenges to
the goal of inclusive education?

Тэгш хамруулах боловсролын зорилтод
ямар бэрхшээл тулгарч байна вэ?

47

The right to participate equally in afterschool activities

Хичээлийн дараах уйл ажиллагаанд эрх тэгш хамрагдах эрх,

48

and supplementary education to
develop creativity and individual talents

хувийн бүтээлч сэтгэхүй, авьяас чадварыг хөгжүүлэх нэмэлт сургалтанд
хамрагдах нь

49

remains difficult for students with disabilities.

хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчдын хувьд хэцүү байлдаг.

50

Problematic is as well accessible school transport.

Сургуулийн тээврийн хэрэгслийн асуудал мөн тулгамдсан асуудлын нэг
болдог.

51

There also continues to be significant uncertainty about the legal
status of
assistants of students with disabilities in educational
institutions.

Мөн боловсролын байгууллагуудад хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчдад
туслах ажилтны хууль эрх зүйн асуудал эргэлзээтэй хэвээр байна.

52

Interagency cooperation between the departments of education,
health, and social welfare has proved challenging.

Боловсролын, эрүүл мэндийн, нийгмийн халамжийн байгууллагуудын
хамтын ажиллагаа уялдаа холбоо муутай байна.

53

What tasks have to be performed?

Тэгэхээр яах ёстой вэ?

54

The first task is to implement Article 7 of the Convention on the Rights of Persons with Disabilities

Эжний ээлжинд хүүхдийн хамгийн гол ашиг сонирхлыг голлон анхаарах,

55

that asserts that, in all actions, the best interests of the child shall be a primary consideration.

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүсийн эрхийн тухай конвенцийн 7-р зүйлийг хэрэгжүүлэх ёстой.

56

The best interests is a concept aimed at ensuring the full and effective enjoyment by the child of all human rights

Хүүхдийн гол ашиг сонирхол гэдэг нь хүүхэд хүний эрхийг бүрэн дүүрэн эдлэж,

57

and the child's holistic development.

Хүүхдийн цогц хөгжлийн үйл ажиллагаанд бүрэн хамрагдахыг хэлнэ.

58

Any determination of the best interests of a child with a disability

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн гол ашиг сонирхлыг ямар ч байдлаар тодорхойлсон байдал

59

must consider the child's own views and individual identity,

хүүхдийн өөрийн үзэл бодол,

60

the preservation of his family, care, protection and safety of the child,

гэр булийн боломж, асран хамгаалал,

61

any particular vulnerability, and the child's right to health and education.

Эмзэг тал, хүүхдийн эрүүл амьдарч сурч боловсрох эрх зэргийг харгалzan үзэх ёстой юм.

62

The second task is to implement Article 7 of the Convention on the Rights of Persons with Disabilities

Хоёр дахь зорилт бол

63

that asserts that children with disabilities have the right to express their views

хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүд өөрсдийн узэл бодлоо илэрхийлэх,

64

and the latter be given due weight on all matters affecting them, according to their age and maturity

өөрсдийн нас, төлөвшлийн хүрээнд бусад хүүхдүүдийн адилаар

65

on an equal basis with other children,

өөрт хамааралтай бүх зүйлсэд ач холбогдол өгөх,

66

and that they must be provided with disability and age-appropriate assistance.

тэдний бэрхшээл болон насанд нь тохирсон тусламж авах эрхтэй гэж заасан

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүсийн эрхийн тухай конвенцийн 7-р зүйлийг хэрэгжүүлэх явдал юм.

67

Guaranteeing the right of children to participate in their education must be applied equally to children with disabilities,

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүд танхимиин сурган хүмүүжүүлэх арга зүй, сургуулийн зөвлөлөөр дамжуулан боловсролд тэгш хамрагдах,

68

to participate in their own learning and individualized education plans,

бие даан болон ганцаарчилсан сургалтын төлөвлөгөөгөөр суралцах,

69

within the classroom pedagogy through school councils, and to participate in the development of school policies and systems,

сургуулийн бодлого, тогтолцоог, цаашлаад түүнээс илүү өргөн хүрээний асуулдыг сайжруулахад оролцох нь

70

and in the development of wider educational policy.

хүүхдийн сурч боловсрох эрхийн баталгаа болдог.

71

The third task is to engage in monitoring of
the process of making decisions

Гурав дахь зорилт бол тэгш хамруулах боловсролын хэрэгжилтийг хангах

72

and of the adequate fulfilment of
recommendations on special measures

тусгай ажиллагааны талаархи шийдвэр гаргах үйл явц, зөвлөмжийг зохих
ёсоор биелүүлсэн эсэхэд

73

to ensure the realization of reasonable
accommodation and inclusive education.

хяналт тавих явдал юм.